פרק

9

מיסוי רכב

הכנסות ממיסוי על ענף הרכב

- בשנת 2024 הסתכמו ההכנסות ממיסוי על ענף הרכב ב-53.3 מיליארד ש"ח, שהם כ-12% מכלל גביית המיסים של הממשלה המרכזית. הכנסות כוללות בלו על דלק, מס קניה על רכישת כלי רכבים חדשים, מכס על כלי רכב וחלקי חילוף, אגרות רישוי ומע"מ.
- הבלו על דלק לתחבורה הסתכם ב-23.7 מיליארד ש"ח, שהם 44% מסך המיסוי על ענף הרכב.
- מס קנייה על רכישת כלי רכב חדשים וחלקי חילוף הוסיף 15.7 מיליארד ש"ח, שהם 30% מסך המיסוי על ענף הרכב.
- על כלי רכב וחלקי חילוף מוטל מכס שהסתכם במיליארד ₪ בשנת 2024.
- נוסף על כך, מוטלות אגרות, בעיקר אגרת רישוי שנתי, של 5.3 מיליארד ש"ח.
- בלו דלק, מס קניה ומכס הם חלק ממחיר לצרכן שעליו מוטל מע"מ שהסתכם ב-6.9 מיליארד ש"ח.

הכנסות ממיסוי על ענף הרכב
(אחוזים מסך הכל, 2024)

מקור: רשות המסים ועיבודי אגף הכלכלן הראשי.
הערות לתרשים:
הערכים באיור אינם כוללים סכומים שניגבו עבור הרשות הפלסטינית.
יבוא כלי רכב כולל יבוא כל סוגי כלי הרכב לרבות רכב פרטי, מסחרי, רכב דו גלגלי, רכב כבד וכן חלקי חילוף לרכבים.
אגרות הנגבות ע"י משרד התחבורה: רישיון רכב, רישיון נהיגה ועוד. לא כולל אגרות הנגבות באופן אחר, כגון קנסות חניה ברשויות עירוניות.
כולל מס קניה על חלקי חילוף מיצור מקומי.
נתון הגביה מבלו על דלקים לתחבורה הינו אומדן והוא נמוך מהגביה מבלו שהוצגה בפרקים הקודמים וכוללת דלקים לשימושים אחרים.
מע"מ על מרכיב המס מוטל על בלו דלק, מס קניה ומכס.

משרד האוצר

פרק 9

הכנסות המדינה ממיסוי על ענף הרכב

- בשנת 2024 הסתכמו הכנסות המיסוי על ענף הרכב ב-53.3 מיליארד ש"ח באמור, עלייה של 6 מיליארד ש"ח לעומת שנת 2022.
- בשנים האחרונות ניכרת מגמת ירידה בהכנסות בענף הרכב ביחס לתוצר, משיא של כ-3.5 אחוזי תוצר בשנת 2010 ל-2.7 אחוזי תוצר בשנת 2024.
- בשנת 2010 ההכנסות ממיסוי בענף הרכב הגיעו לשיא של כ-3.5% מהתוצר אך בשנים שלאחר מכן חלה ירידה חדה בהיקפן, כתוצאה מיישום מדיניות יזומה ומתמשכת להפחתות המיסוי על דלק. ההכנסות הגיעו לשפל של כ-2.5% מהתוצר בשנים 2022 ו-2023. בשנת 2024 נרשמה עלייה מתונה לכ-2.7% מהתוצר.
- הירידה של אחוז מהתוצר בין השנים 2010 ל-2022 עיקרה נובע בירידה מהכנסות מדלק, על רקע חדירה מואצת של כלי רכב היברידיים וחשמליים, לצד מתן הפחתות על דלק, ובפרט הפחתת מס הבלו על הדלק במסגרת הוראת שעה בשנת 2022. העלייה של כ-0.2% תוצר בין השנים 2022 ל-2024 מוסברת באי-הארכת הפחתות המס על דלק, שהובילה לעלייה מחודשת בהכנסות מבלו.

הכנסות המדינה ממיסוי בענף הרכב

מיליארדי ש"ח ואחוזי תוצר

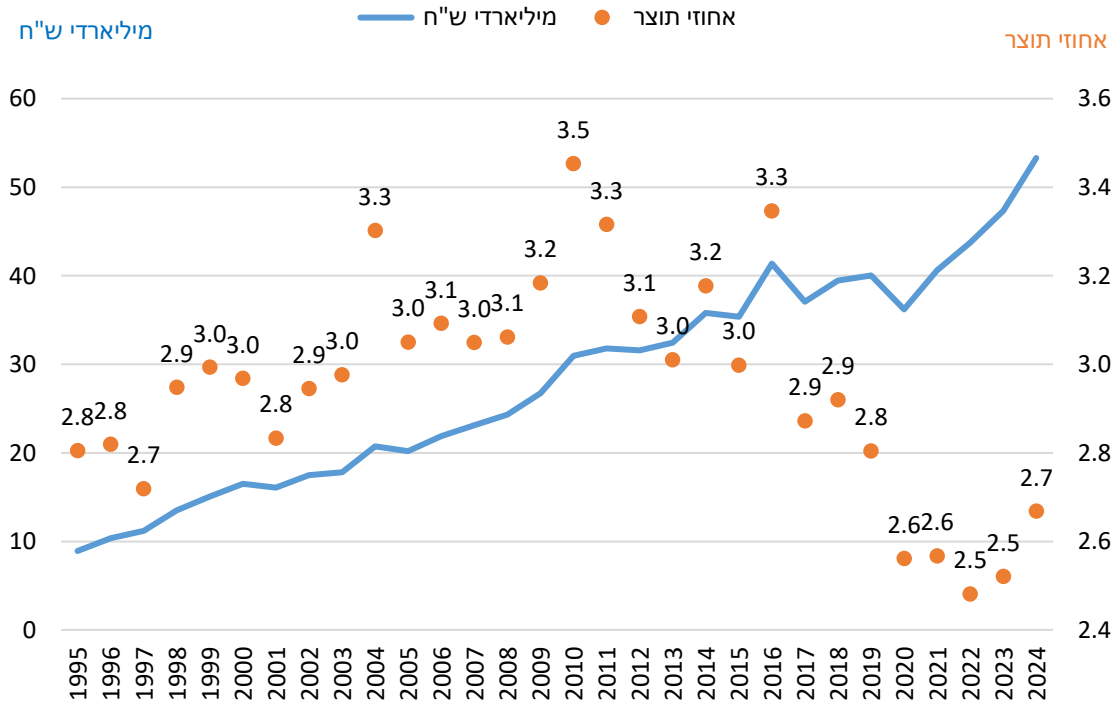

מקור: רשות המסים ועיבודי אגף הכלכלן הראשי.

הערות לתרשים:

הערכים באיור אינם כוללים סכומים שניגבו עבור הרשות הפלסטינית.

כולל את המע"מ על מרכיב המס מוטל על ההוצאות הקבועות בניכוי אגרות ועל ההוצאות המשתנות.

משרד האוצר

פרק 9

התפלגות יבוא רכבים לפי דרגות זיהום

- בשנת 2009 נכנסה לתוקף רפורמת המיסוי הירוק. במסגרתה, כלי רכב נהנים מהפחתה במס קניה שהולכת וגדלה עד לכ-18,000 ש"ח ככל שכלי הרכב מזהם פחות.
- על רקע הרפורמה עלה משקל כלי רכב בדרגות הזיהום הנמוכות (1-5) מ-19% בשנת 2009 ל-69% בשנת 2012.
- על מנת להתאים את התמריץ לסביבה הטכנולוגית המתפתחת, נוסחת הציון הירוק מתעדכנת מידי פעם. השינוי בנוסחה שהתבצע באוגוסט 2013 הקשיח את התנאים לקבלת זיכוי ירוק מוגדל. בינואר 2015 עודכנה שוב הנוסחה והוחלט שמעתה היא תתעדכן אחת לשנתיים. העדכון האחרון בוצע בינואר 2024 ועומד על 18,417 ש"ח.
- בשנת 2024, 44% מהרכבים שיובאו לישראל היו בדרגות זיהום נמוכות (1-5), 11% בדרגות זיהום בינוניות (6-10) ו-45% בדרגות זיהום גבוהות (11-15).

התפלגות יבוא רכבים לפי קבוצות דרגת זיהום באחוזים

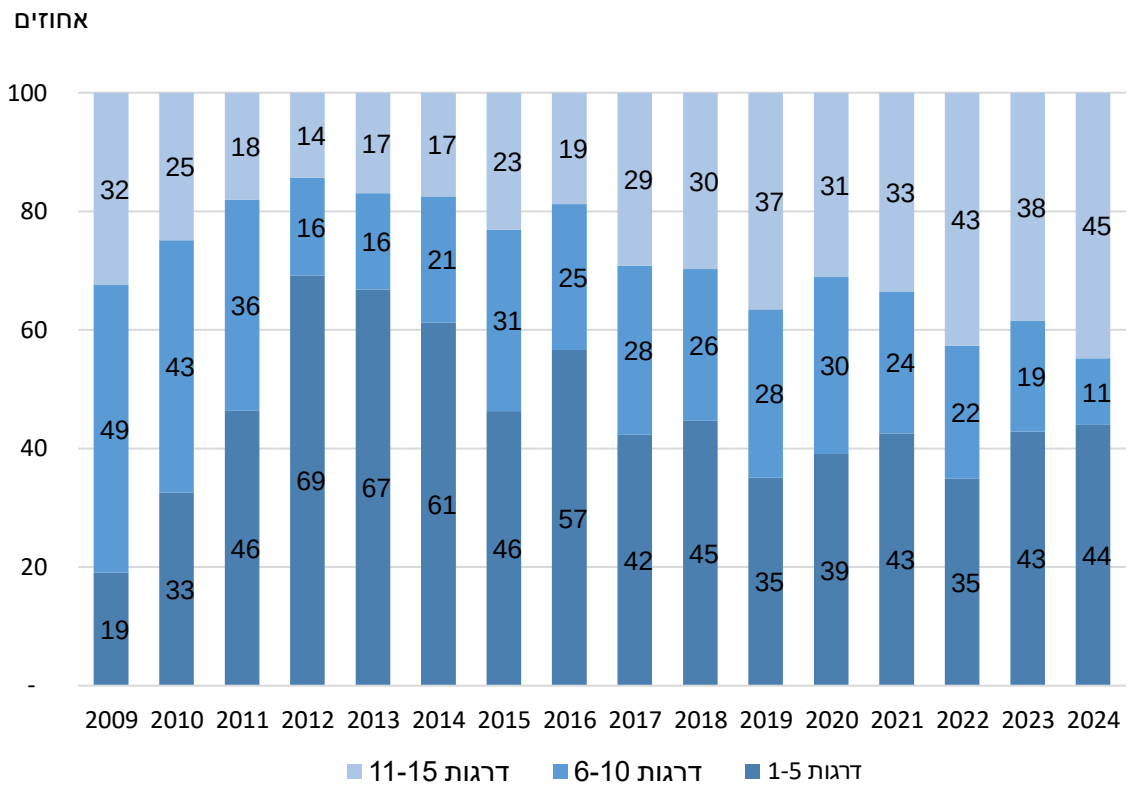

מקור: רשות המיסים ועיבודי אגף הכלכלן הראשי.

הערות לתרשים:

דרגות זיהום: החל משנת 2009, כלי הרכב חולקו ל-15 דרגות זיהום, כאשר הסיווג של כל דגם נעשה על פי נוסחה המשקללת את הערך הכספי של פליטת 5 מזהמים עיקריים - ארבעה מזהמים בעלי השפעה מקומית על בריאות הציבור - פחמן חד-חמצני (CO), פחמימנים (HC), חלקיקים נשימים (PM) ותחמוצות חנקן (NOX), להם מתווסף מזהם שהשפעתו גלובלית על התחממות כדור הארץ - פחמן דו-חמצני (CO_2).

צי הרכב בישראל

- בשנת 2024, צי הרכב בישראל כלל כ-4.2 מיליון כלי רכב.
- כלי רכב פרטיים היוו כ-87% מכלל כלי הרכב, משאיות היוו כ-7% אופנועים היוו כ-4% מכלל כלי הרכב.
- כ- 2% מצי הרכב הם כלי רכב אחרים שהם מהווים 71 אלף כלי רכב וכוללים אוטובוסים, מוניות ורכבים מיוחדים.
- בעשור האחרון, גדלה מצבת כלי הרכב בישראל בכ-42%, גידול שנתי ממוצע של כ-3.6%.

הרכב צי הרכב בישראל לפי סוג רכב בשנת 2024

אלפי רכבים ואחוזים מסה"כ

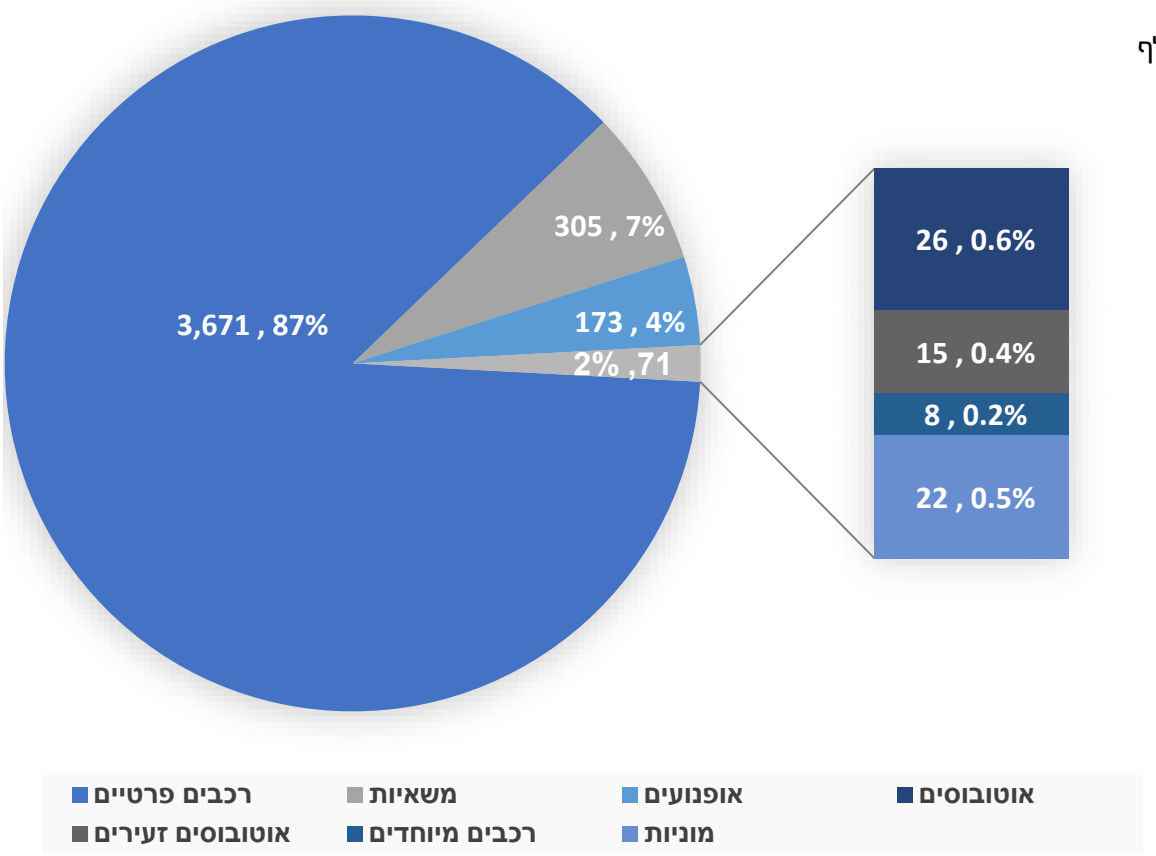

מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי אגף הכלכלן הראשי.

רמת מינוע במדינות ה־ OECD בשנת 2023

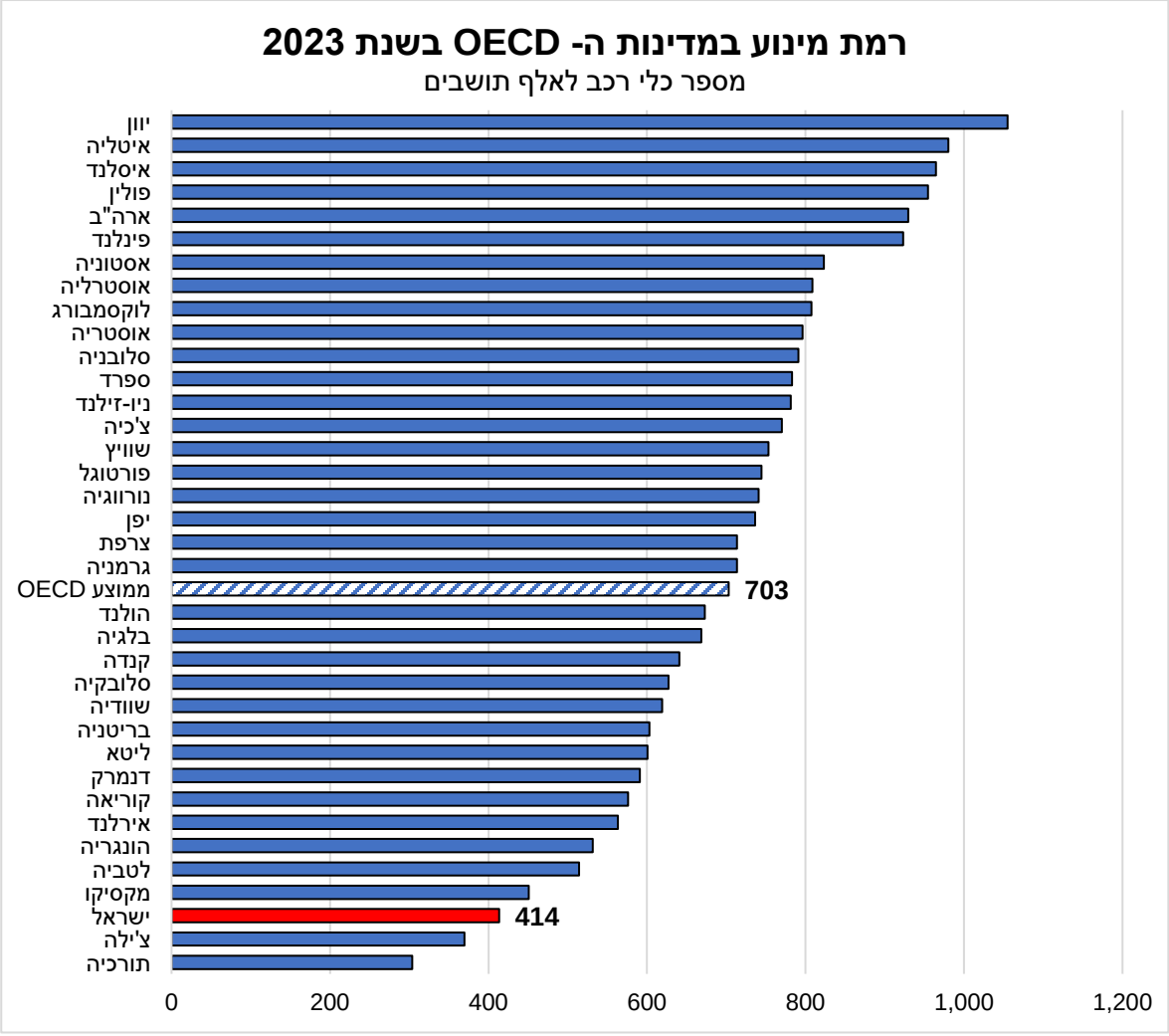

- בשנת 2023 היו בישראל 414 כלי רכב לכל אלף תושבים.
- על פי מדד זה, ישראל ממוקמת במקום ה-34 מתוך 36 מדינות ה-OECD שנכללו בהשוואה.
- רמת המינוע הממוצעת במדינות ה-OECD עמדה על 703 רכבים לכל אלף תושבים, פי 1.7 מאשר בישראל.
- מבדיקת הקשר בין התוצר לנפש במונחי כוח קנייה במדינות ה-OECD לרמת המינוע, נמצא כי ישנו קשר חיובי בין המשתנים. על פי קשר זה, בהינתן התוצר לנפש בישראל רמת המינוע הייתה אמורה להיות גבוהה מרמת המינוע בפועל. יתכן שהסיבות לכך הן מיסוי גבוה על רכישת כלי רכב בישראל ואחוז ילדים גבוה.

מקור: OECD, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי אגף הכלכלן הראשי.

נסועה שנתית ממוצעת לפי סוג בעלות על רכב פרטי

- סך הנסועה לרכבים פרטיים בישראל בשנת 2023 עמד על כ-52.6 מיליון קילומטרים.
- הנסועה הממוצעת לכלי רכב פרטיים עמדה על כ-14.7 אלף קילומטרים.
- ניכר פער הגדול בנסועה הממוצעת בין רכב בבעלות פרטית לרכב צמוד (ליסינג או בבעלות חברה) – 13.6 אלף קילומטרים לעומת ממוצע של כ-26.4 אלף קילומטרים, בהתאמה.

נסועה שנתית ממוצעת לפי סוג בעלות על רכב פרטי שנת 2023

אלפי קילומטר

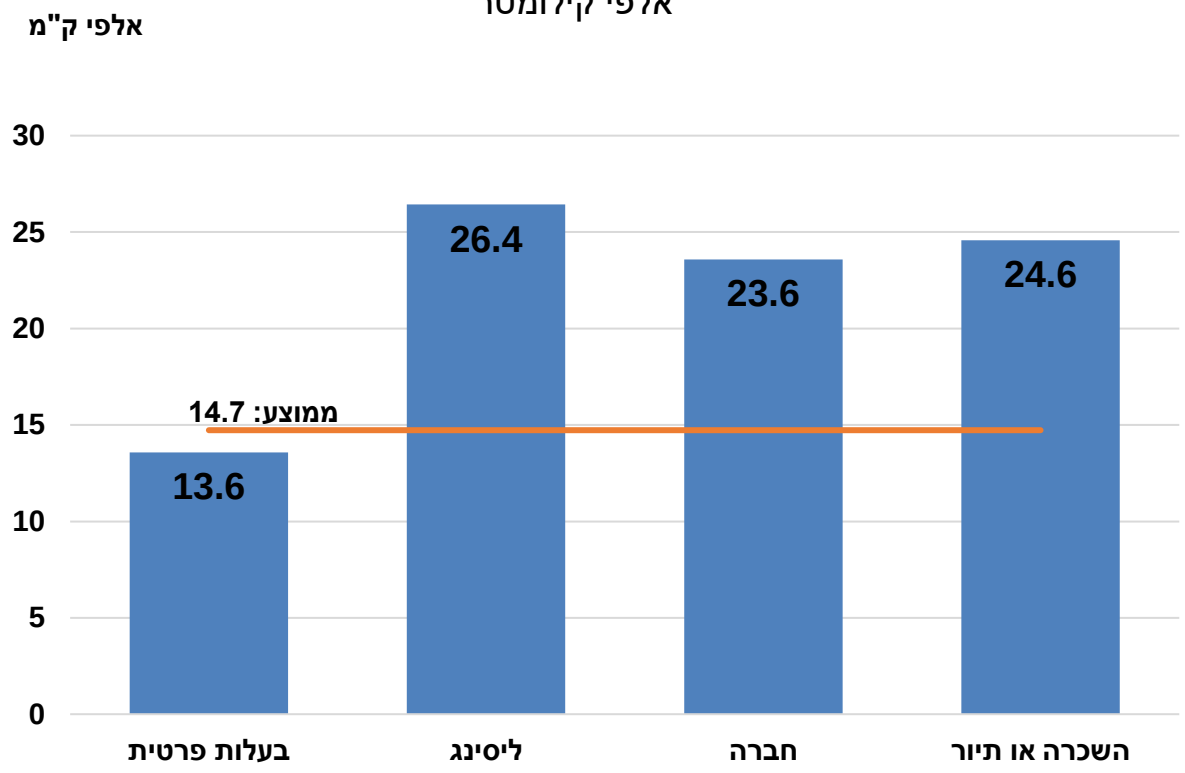

מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ועיבודי אגף הכלכלן הראשי.

חדירות כלי רכב חשמליים

(מספר רכבים חשמליים כאחוז מסך הרכבים שעלו לכביש באותה שנה)

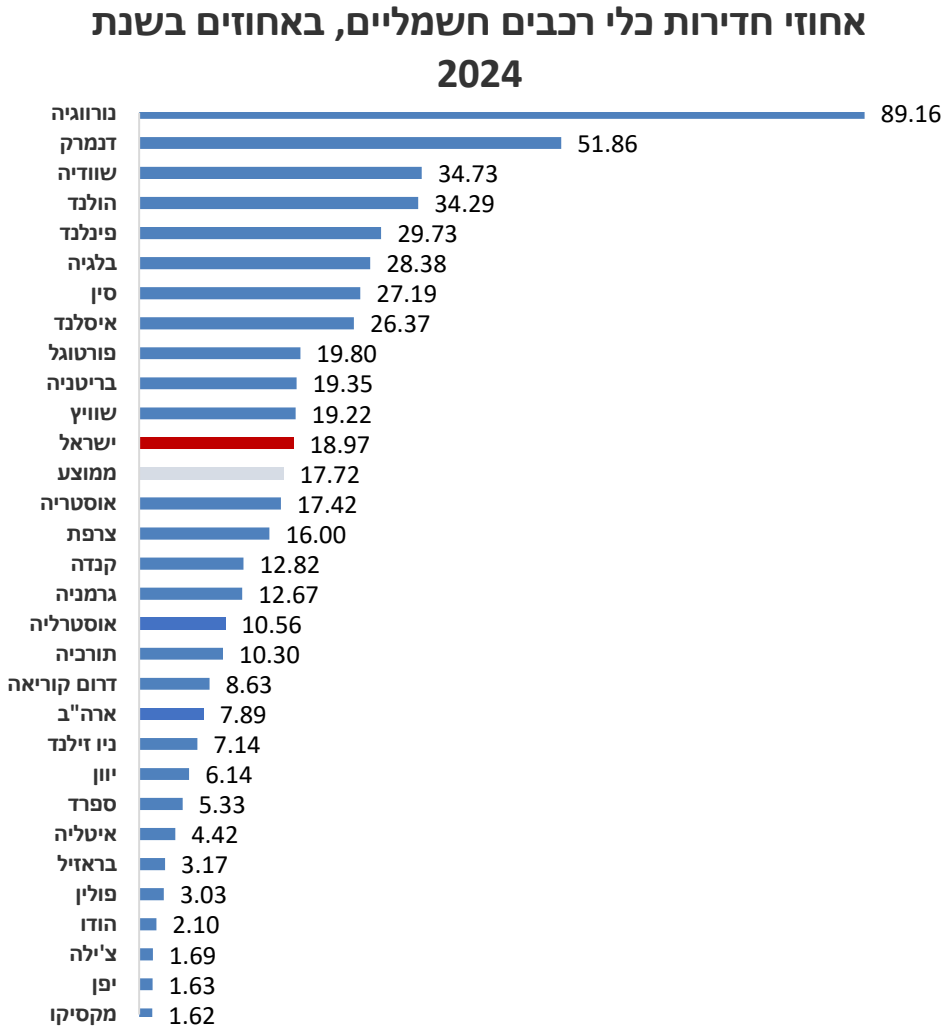

- בשנת 2024, כ-19% מרכבי הנוסעים שעלו לכביש באותה שנה היו רכבים חשמליים (ללא כולל רכבי PLUG IN). זאת, לעומת 3.2% בשנת 2021.
- ישראל מדורגת במקום ה־12 מתוך 30 המדינות שנבדקו, כאשר נורבגיה מובילה את הרשימה עם שיעור חדירה של 89.2% בכלי רכב חשמליים. מדובר בקפיצה משמעותית לעומת שנת 2021, שבה דורגה ישראל במקום ה־21 מתוך 30, עם שיעור חדירה של 3.2% בלבד.
- יש לציין לפי נתוני רשות המסים ששיעור היבוא של רכבים חשמליים מתוך סה"כ רכבי הנוסעים היה אף מעט גבוה יותר ועמד על 21.7% בשנה זו. ונציין לפי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ששיעור כלי רכב חשמליים עומד על כ-25.4% מכלי הרכב החדשים שעלו לכביש בשנה זו.
- על פי החלטת הממשלה מספר 171 מיום 25.07.2021, שכותרתה "מעבר לכלכלה דלת פחמן", נקבעו יעדי הפחתה של פליטות גזי חממה בשיעורים של 27% עד שנת 2030 ו־85% עד שנת 2050, לעומת רמתן בשנת 2015. מעבר לרכב חשמלי יתמוך בהשגת יעדים אלו.

מקור: IEA , רשות המיסים ועיבודי אגף הכלכלן הראשי.

הערות לתרשים:

- ממוצע המדינות הוא הממוצע הפשוט שחושב ללא התחשבות בגודל המדינות.

משרד האוצר

פרק 9

אמדן גבייה צפויה ממס נסועה על כלי רכבים חשמליים

- על פי החלטת הממשלה, שטרם אושרה על ידי הכנסת, יוטל החל משנת 2026 מס של 15 אגורות לקילומטר על נסועה של כלי רכב חשמליים, במטרה להפנים את העליות החיצוניות של כלי רכב חשמליים בפרט עלויות הגודש.
- ההכנסות ממס זה צפויות להסתכם ב-1.4 מיליארד ש"ח בשנת 2026 ולעלות ל-3.5 מיליארד ש"ח בשנת 2030. בטווח הארוך, בהנחה שכל הרכבים במצבת כלי הרכב יהיו חשמליים, המס יניב מעל ל-10 מיליארד ש"ח בשנה, אל מול ירידה חדה יותר בגביית בלו.
- עם המעבר לרכב חשמלי, ירד משקל הרכבים עם מנוע בעירה פנימית, כך שמס הנסועה יפצה על חלק מהירידה החדה שצפויה בגביית הבלו על בנזין.

אומדן גבייה ממס נסועה על רכבים חשמליים
(מיליארדי שקלים)

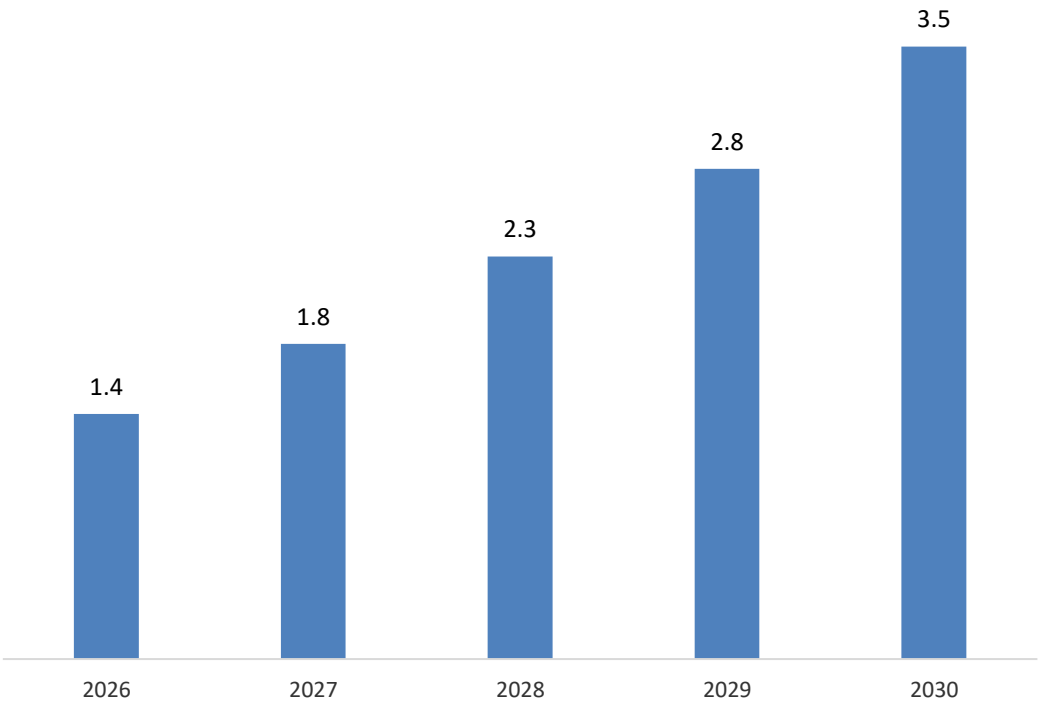

מקור: נתוני אגף הכלכלן הראשי ורשות המסים.